

Lahden kaupunki
Lahden pohjoinen, itäinen, eteläinen
ja keskustan kumppanuuspöytä

10.1.2024

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Lahden kumppanuuspöytien lausunto Lahden seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelmasta 2025–2040

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on pyytänyt Lahden kumppanuuspöydiltä lausuntoa Lahden seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelmasta 2040. Lausuntoa pyydetään viimeistään 19.1.2024 mennessä. Kumppanuuspöydät kuulivat asiantuntijaesittelyn palvelutasosuunnitelmasta verkkotilaisuudessa 19.12.2023. Lausunto on käsitelty jäsenistöjen kanssa verkossa ja sähköpostitse.

Työn tavoitteet ja yhteenveto suunnitelmasta

Työn keskeisenä tavoitteena on ollut laatia Lahden Seudun Liikenteen (LSL) joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma vuosille 2025–2040. Seudun palvelutaso on edellisen kerran määritelty Päijät-Hämeen joukkoliikennesuunnitelmassa vuonna 2011. Lahden seudun joukkoliikenteen yhteistoimintasopimuksessa on sovittu, että toimialueelle laaditaan yhteinen palvelutasotavoite. Lahden seudun linjastoa on uudistettu merkittävästi runkolinjastosuunnitelman myötä vuonna 2021. Runkolinjastosuunnitelmassa ei ole kuitenkaan tehty palvelutason määrittelyä.

Palvelutasosuunnitelman keskeisiä tehtäviä on kuvata alueen ja yhteysvälien joukkoliikenteen tavoiteltava palvelutaso.

Palvelutasosuunnitelma hyväksytään ohjeellisesti noudatettavaksi ja palvelutasosuunnitelma antaa suuntaviivat joukkoliikenteen rahoitustarpeen kehittymiselle. Palvelutasosuunnitelman jälkeinen suunnitteluvaihe on linjastosuunnittelu. Toteutuva palvelutaso määrittyy kulloinkin käytettävissä olevien taloudellisten resurssien mukaan ja toteutuva palvelutaso voi erota palvelutasotavoitteesta.

Palvelutasosuunnitelmassa on esitetty palvelutason kehittämistarpeet lyhyellä (2030) ja pitkällä aikavälillä (2040). Palvelutasoa kehitetään kysynnän ja maankäytön ennakoidun kehittymisen mukaan. Lisäksi palvelutasosuunnitelmassa on huomioitu kyselyn tulokset sekä esimerkiksi yleiskaavassa tunnistetut keskeiset joukkoliikenteen käytävät.

Lyhyellä aikavälillä esitetään palvelutasoa kehitettäväksi kysynnältään merkittävimmillä alueilla Jalkaranta-Rautakankareen suunnalla, Karistossa, Renkomäessä. Lisäksi useilla alueilla esitetään viikonloppuliikenteen parantamista ko. palvelutasoluokan mukaiseksi. Matkailuyhteyksiä voidaan kehittää tarjoamalla Messilään sesonkina yhteyksiä. Lahden ja Heinolan välisessä liikenteessä voidaan siirtyä kysynnän mukaisesti moottoritiele, koska seututien 140 varren maankäyttö on erittäin vähäistä. Lyhyellä aikavälillä voidaan toteuttaa myös lippujen yhteiskäyttöisyyden edistämistä siten, että samalla lipulla voi matkustaa myös junaliikenteessä ja kuntien sisäisessä asiointi- ja palveluliikenteessä.

Kyselyn ja kuntahaastattelujen perusteella toivottiin erityisesti lisää Salpakankaan ja matkakeskuksen välisiä suoria yhteyksiä. Pidemmällä aikavälillä reittiin liittyy myös Mannerheiminkadun maankäytön kehittyminen. Pidemmällä aikavälillä palvelutasoa kehitetään mm. yleiskaavassa tunnistettujen keskeisten joukkoliikennekäytävien mukaisesti. Joillakin alueilla, esimerkiksi Nastolassa, on eduksi joukkoliikennekatujen tunnistaminen ja toteuttaminen, jotta eri alueita voidaan palvella alueita yhdistävällä linjastolla eikä ole tarvetta muodostaa erillisiä alueille päättyviä linjoja.

Muutosten ennustetaan lisäävän matkustajamääriä ja lipputuloja lyhyellä aikavälillä 5 % ja pitkällä aikavälillä 8 %. Nettokustannuksien ennustetaan kasvavan lyhyellä aikavälillä 5 % ja pitkällä aikavälillä 16 %. Liikennettä voidaan tehostaa esimerkiksi Trion vaihtopysäkeillä, aikataulujen nopeuttamisella hiljaisena aikana ja liikenteen hankinnan kehittymisen myötä (sähköbussiliikenne). Nettokustannusten muutos on mahdollista kattaa pitkälti tunnistetuilla tehostamistoimilla tai hinnoittelumuutoksilla, mikäli niitä toteutetaan.

Lahden kumppanuuspöytien lausunto

Lahden kumppanuuspöydät lausuvat yhteisesti palvelutasosuunnitelmasta seuraavaa:

”Palvelutasosuunnitelma on tehty kattavasti ja suunnitelmassa on huomioitu hyvin niin ennusteet kuin maankäytön suunnitelmat. Kumppanuuspöydät haluavat muistuttaa, että palveluiden käyttöön vaikuttaa myös kaupungin suurten työllistäjien, kuten yritysten ja teollisuuden sijainnit, jotka olisi hyvä olla liitekarttana suunnitelmassa. Lisäksi suunnitelmassa ei ole huomioitu ollenkaan Villähteeltä Ahtialan suuntaan rakentuvaa asuinalueita, jossa paljon perheitä. Koska kyse on tulevaisuuden suunnitelmasta, kumppanuuspöydät pyytävät huomioimaan kasvavat asuinalueet, kuten Kynärä-Taivaanranta-alueen. Lisäksi kumppanuuspöydät toivovat huomioimaan myös muun poikittaisliikenteen itä-länsi-suunnassa sekä seuraamaan liikenteen tarpeita.

Kumppanuuspöydät puoltavat Lahti-Heinola-liikennettä valtatie kautta, mutta esittää, että Pyhäntä-Pesäkallio-liikenteen palvelutasoa madallettaisiin maltillisesti huomioiden asukkaiden tarve myös näillä alueilla. Kumppanuuspöytien keskustelussa nousi esille myös kysymys Pajulahti-Pyhäntä-Mäkelä-alueiden liikennöinnin mahdollisuudesta sekä Karisto-Mukkula-yhteydestä, joka palvelisi erityisesti koulu- ja opiskelukuljetuksia. Kumppanuuspöydät katsovat, että vuorojen kautta voitaisiin saada muun muassa kustannustehokkuutta. Siitäkin huolimatta, kumppanuuspöydät toivovat, että myös kyläalueiden, kuten Ruuhijärven vuoroja, tarkastellaan palvelemaan alueiden tarpeita, mikä nostaisi palveluiden käyttöastetta.

Kumppanuuspöydät puoltavat muutoksia niiden linjojen osalta, jotka eivät luontaisesti kulkisi kauppatorin kautta, koska tällä saataisiin kustannustehokkuutta ja säästettäisiin myös ajoaikaa. Vaihtoyhteydet toivotaan kuitenkin säilyvän, vaikka keskustan pysäkit muuttuisivat”

Lahdessa 10.1.2024

Lahden kaupunki

Lahden eteläinen, itäinen, pohjoinen ja keskustan kumppanuuspöytä

p. 044 769 8695, p. 044 482 6573, p. 044 482 6390

kumppanuuspoydat@lahti.fi

Jakelu

Lahden kaupungin kirjaamo

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Tiedoksi

joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho